

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1.1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
1.2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	7
1.3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	7
1.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	10
2. Określenie, analiza i ocena.....	10
2.1. Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	10
2.2. Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	19
2.3. Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	20
2.4. Cele ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	21
2.5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	23
3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	27
4. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	30
5. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	30
6. Źródła informacji stanowiące podstawę do sporządzenia prognozy.....	32

7. Spis tabel.....	32
--------------------	----

1. Wstęp

1.1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Stan aktualny środowiska i infrastruktury został przyjęty jako punkt odniesienia Programu Ochrony Środowiska. Program został opracowany w oparciu o informacje uzyskane od przedstawicieli Urzędu Gminy w Babiaku oraz jednostek organizacyjnych, które zajmują się zagadnieniami związanymi z ochroną środowiska, rozwojem infrastruktury oraz edukacją ekologiczną. Do podstawowych zadań należało:

- Zgromadzenie, przegląd i ocena wszelkich dostępnych informacji o stanie środowiska Gminy Babiak;
- Ustalenie formy i zakresu opracowania;
- Określenie metod realizacji Programu oraz jego monitorowanie;
- Przygotowanie harmonogramu celów strategicznych i kierunków działań w realizacji Programu Ochrony Środowiska;
- Weryfikacja Programu przez przedstawicieli Urzędu Gminy w Babiaku oraz omawianie uwag;

Program Ochrony Środowiska został oparty o „Politykę ekologiczną państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, w którym wyznaczono następujące działania priorytetowe na najbliższe 4 lata:

- Zakończenie w bieżącym roku prac nad wyznaczaniem obszarów Natura 2000;
- Wprowadzenie w życie tzw. zielonych zamówień;
- Przyjęcie projektu ustawy o organizmach genetycznie modyfikowanych, zgodnie z prawem UE;
- Zamknięcie do końca bieżącego roku składowisk nie spełniających wymogów ochrony środowiska;
- Wzmocnienie kadry inspekcji ochrony środowiska, która usprawni ochronę środowiska i pozwoli na kontrolę przestrzegania prawa.

Wśród priorytetów polityki ekologicznej znajduje się także ochrona atmosfery i wód, gospodarka odpadami, zwiększenie retencji wody, opracowanie strategii ochrony gleb, modernizacja systemów energetycznych i wspieranie ekoinnowacyjności.

Dokument ten składa się z następujących części:

- Wstęp – przedstawia podstawę prawną opracowania i jego strukturę;
- Priorytety polityki ekologicznej Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016;
- Kierunki działań systemowych;
- Ochrona zasobów naturalnych;

- Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Nakłady na realizację polityki ekologicznej.

W trakcie opracowywania Programu uwzględniono jego zgodność z następującymi dokumentami:

- **Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016**

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej, tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, dlatego jej zalecenia muszą być uwzględniane we wszystkich dokumentach strategicznych oraz programach, których realizacja może mieć wpływ na stan środowiska. W praktyce oznacza to, że wiele jej celów będzie osiąganym tylko wtedy i w takim zakresie w jakim zostały one uwzględnione w strategiach. Nakłada to na instytucje publiczne obowiązek dbałości o stan środowiska przyrodniczego, co jest zgodne z wymaganiami art. 74 Konstytucji Rzeczypospolitej.

- **Strategia rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku**

Strategia rozwoju województwa jest ważnym dokumentem przygotowywanym przez samorządy województw. Określa ona cele i priorytety rozwoju polityki prowadzonej na terenie województwa. Strategia rozwoju województwa powinna mieć na uwadze:

- Rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także tożsamości lokalnej;
- Pobudzanie aktywności gospodarczej;
- Podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa;
- Zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń;
- Kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego;

- **Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Babiak na lata 2007-2015**

Strategia jest planem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy do roku 2015. Jest jednocześnie ważnym narzędziem do zdobywania środków niezbędnych dla rozwoju oraz przyciągania inwestorów. Strategia bierze pod uwagę wyzwania współczesności i czasów przyszłych, zarówno korzystne jak i negatywne, ponieważ jest to także warunek jej realności. Strategia jest jednak osadzona w aktualnym stanie rzeczy, na którego ocenie określa się cele i buduje programy.

- **Ustawa prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. 2008 Nr 25 poz. 150 z późn. zm.)**

Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności:

- Zasady ustalania:
  - Warunków ochrony zasobów środowiska;
  - Warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska;
  - Kosztów korzystania ze środowiska;
- Udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska;
- Obowiązki organów administracji;
- Odpowiedzialność i sankcje.

Istotny jest art. 13 i 14 ustawy Prawo Ochrony Środowiska w których jest mowa o polityce ekologicznej państwa. Polityka ekologiczna państwa ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska. Polityka ekologiczna państwa na podstawie aktualnego stanu środowiska określa w szczególności:

- Cele ekologiczne;
- Priorytety ekologiczne;
- Rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
- Środki niezbędne do osiągnięcia celów w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Politykę ekologiczną państwa przyjmuje się na 4 lata, z tym, że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata.

- **Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. 2007 Nr 39 poz. 251 z późn. zm.)**

Ustawa określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

W ustawie zawarte są:

- Zasady gospodarowania odpadami, ujęte w taki sposób, aby:
  - Zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania;
  - Zapewnić zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich

powstaniu;

- Zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi;
- Plany gospodarki odpadami, które określają:
  - Aktualny stan gospodarki odpadami;
  - Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami;
  - Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami;
  - Instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów;
  - System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Ponadto w Ustawie wyszczególnione są:

- Obowiązki posiadaczy odpadów;
  - Szczególne zasady gospodarowania niektórymi rodzajami odpadów;
  - Termiczne przekształcanie odpadów;
  - Składowanie i magazynowanie odpadów;
  - Międzynarodowy obrót odpadami;
  - Przepisy karne.
- **Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami)**

Ustawa ta określa, cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Założenia wyjściowe do opracowania Programu Ochrony Środowiska oparte są na uwarunkowaniach, które dotyczą całego regionu. Założenia te zawarte są w takich ustawach jak: Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz dokumentach takich jak: Polityka ekologiczna państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014, Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych była priorytetem do sformułowania w Programie Ochrony Środowiska celów oraz przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu środowiska przyrodniczego, kreowania regionalnej polityki ochrony i racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Realizacja celów wytyczonych w Programie powinna spowodować polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie Gminy Babiak.

1.2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza jest podstawowym dokumentem sporządzanym w ramach procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów. Zgodnie z wymogami ustawy – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (t.j. Dz. U. 2008 nr 25, poz. 150 z późn. zm.) i ustawy z dnia 3 października 2008 roku „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227)”, a także odpowiednimi przepisami prawa Unii Europejskiej (Dyrektywa 2001/42/WE i 2003/4/WE) prognozę oddziaływania na środowisko projektów, polityk, strategii, planów lub programów, sporządza się w formie raportu zawierającego podstawowe elementy oceny strategicznej. W prognozie takiej ocenia się, poza elementami wyszczególnionymi w zakresie prognozy, także skutki społeczne wdrożenia Programu.

Prognozę Oddziaływania na Środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska ze szczególnym uwzględnieniem obszarów prawnie chronionych oraz przewidywanych znaczących oddziaływań. Oceny oddziaływań na poszczególne komponenty i na środowisko jako całości oraz analizy jakościowe, oparto na dostępnych danych. Przy opracowaniu prognozy przeanalizowano zapisy podstawowych dokumentów pozostających w ścisłym związku z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak.

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena czy i w jaki sposób zadania ujęte w ramach priorytetów mogą oddziaływać na środowisko.

Podstawową trudnością w sporządzaniu prognozy jest ogólny charakter projektu Programu, co sprawia, że sformułowania Prognozy zawarte w macierzy często mają charakter warunkowy i mogą być zmienne w zależności od warunków realizacji przedsięwzięcia.

1.3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak określa zasady i oceny monitorowania efektów jego realizacji. Każdy przyjęty priorytet scharakteryzowany jest wskaźnikami ilościowymi i jakościowymi, które umożliwiają określenie stopnia realizacji poszczególnych działań, a także związane z tym zmiany w środowisku. Wskaźniki te oparte są o następujące sektory:

- środowisko przyrodnicze;
- ochronę jakości wód i poprawę stosunków wodnych;
- ochronę gleb;
- ochronę powietrza atmosferycznego;
- ochronę przed hałasem;

- gospodarkę odpadami;
- edukację ekologiczną.

W tabeli poniżej przedstawiono sektor, rodzaj wskaźnika i jednostkę.

Wskaźnik	Jednostka
Środowisko przyrodnicze	
Procentowy udział powierzchni chronionej w granicach gminy	%
Powierzchnia obszarów chronionych	ha
Liczba pomników przyrody	szt.
Liczba pomników przyrody ustanowionych uchwałą Rady Gminy	szt.
Liczba użytków ekologicznych	szt.
Liczba zespołów przyrodniczo - krajobrazowych	szt.
Liczba parków kulturowych	szt.
Liczba parków objętych ochroną konserwatorską (na podstawie ustawy o ochronie zabytków)	szt.
Powierzchnia parków objętych ochroną konserwatorską (na podstawie ustawy o ochronie zabytków)	ha
Ilość zbiorników wodnych w granicach gminy (bez pól irygacyjnych i zbiorników wodnych)	szt.
Wskaźnik lesistości Gminy Babiak	%
Powierzchnia lasów nie będących własnością SP	ha
Powierzchnia zalesiona w ciągu roku na terenach lasów komunalnych	ha
Ilość polan rekreacyjnych w lasach komunalnych	szt.
Długość ścieżek edukacji leśno - przyrodniczej w lasach komunalnych	km
Powierzchnia zieleni miejskiej gminy (bez lasów)	ha
Powierzchnia parków	ha
Powierzchnia zieleńców	ha
Nasadzenia uzupełniające drzewa na terenie zieleni ulicznej	szt.
Nasadzenia uzupełniające drzewa w parkach i na zieleńcach	szt.
Środki przeznaczane przez Zarząd Zieleni na utrzymanie zieleni miejskiej	tys. PLN
Ochrona jakości wód i poprawa stosunków wodnych	
Długość sieci wodociągowej	km
Długość sieci kanalizacyjnej	km
Skanalizowanie gminy	%
Ilość ścieków odprowadzanych z zakładów przemysłowych	m ³ /rok

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BABIAK**

wykonana przez EKO – LOG Sp. z o. o. ul. Sędziwoja 51, 61-063 Poznań

Wskaźnik	Jednostka
Ochrona gleb	
Ilość gruntów skażonych wg rejestru	szt.
Ochrona powietrza atmosferycznego	
Klasa strefy Gminy Babiak	-
Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	na 1km ² w Mg/rok
Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	na 1km ² w Mg/rok
Ochrona przed hałasem	
Ilość ludności narażonej na ponadnormatywny hałas	liczba
Udział miejsc gdzie równoważny poziom dźwięku przekracza wartość 75 dB (wartość progowa) – na terenach pod zabudowę mieszkaniową	%
Ilość podmiotów gospodarczych nie spełniających wymagań w zakresie emisji w ogólnej liczbie kontrolowanych	szt.
Gospodarka odpadami	
Ilość zebranych odpadów komunalnych/1 mieszkańca x rok	Mg/M/rok
Udział odpadów z sektora komunalnego unieszkodliwianych przez składowanie (w stosunku do ilości odpadów zebranych)	%masy
Stopień odzysku odpadów przemysłowych	%masy
Stopień zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji w sposób inny niż składowanie	%masy
Stopień unieszkodliwienia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych	%masy
Stopień odzysku odpadów wielkogabarytowych	%masy
Ilość odpadów, które poddano odzyskowi/recyklingowi	%masy
Ilość odpadów na tzw. dzikich wysypiskach	tys. m ³
Edukacja ekologiczna	
Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	%
Ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców	liczba/opis
Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno- informacyjnych	liczba/opis

Źródło: Opracowanie własne.

Ocena realizacji zamierzonych kierunków i celów prowadzona będzie w oparciu o:

- określenie wskaźników wyznaczonych do realizacji zadań w POŚ;
- ocenę dynamiki zmian poszczególnych parametrów;
- ocenę realizacji zadań.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BABIAK**

wykonana przez EKO – LOG Sp. z o. o. ul. Sędziwoja 51, 61-063 Poznań

Źródłami informacji do prowadzenia analiz będą:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (dane z prowadzonego monitoringu);
- Administracja:
  - decyzje,
  - zezwolenia,
  - pozwolenia;
- Baza Danych Urzędu Marszałkowskiego (odpady);
- Główny Urząd Statystyczny;
- Baza Danych Urzędu Gminy i innych powiązanych jednostek administracyjnych.

Ocena realizacji i skutków będzie przeprowadzana raz na dwa lata.

W ramach prac nad Prognozą dokonano oceny i weryfikacji wskaźników, stwierdzono iż przyjęte wskaźniki są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku przyrodniczym, w wyniku realizacji Programu.

1.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Analiza potencjalnego transgranicznego oddziaływania zadań ujętych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak nie przewiduje negatywnego oddziaływania na środowisko. Skala oddziaływania planowanych przedsięwzięć dotyczyć będzie głównie obszaru Gminy Babiak, którego położenie, w znacznej odległości od granic państwa praktycznie wyklucza ich negatywne oddziaływanie na terytoria innych państw.

2. Określenie, analiza i ocena

2.1. Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Środowisko przyrodnicze

Na terenie Gminy Babiak ochronie prawnej podlegają:

- **Goplańsko – Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu** utworzony uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie nr 53 z dnia 29.01.1986 roku w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie Województwa Konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów. Goplańsko - Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje swoim zasięgiem prawie cały obszar gminy Babiak, rozciąga się nad Notecią, łącząc się z Nadgoplańskim Parkiem Tysiąclecia. Jest to teren Pojezierza Kujawskiego, o niezbyt dużych jeziorach i niewielkich połaciach lasu. Dobre gleby przyczyniły się do rozwoju rolnictwa, dlatego w krajobrazie dominują pola uprawne;

- **Leśny Rezerwat Florystyczny „Kawęczyńskie Brzęki”** obejmujący obszar ok. 50 ha, utworzony w 1959 roku w celu zachowania względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu liściastego ze stanowiskiem jarzębu brekinii, najdalej wysuniętym na wschód na Nizinie Wielkopolsko – Kujawskiej. Grąd środkowoeuropejski jest dominującym zbiorowiskiem roślinnym, następnie świetlista dąbrowa oraz zbiorowiska kontynentalnych borów mieszanych mających charakter zbiorowisk zastępczych. W drzewostanach rezerwatu dominują wielogatunkowe drzewostany liściaste, często mające charakter drzewostanów piętrowych. W górnej warstwie drzew przeważa brzoza i dąb (V – VI klasa wieku), jako domieszka występuje brekinia, sosna, osika i klon zwyczajny. W dolnej warstwie drzewostanu rośnie grab. W warstwie runa występują następujące gatunki roślin chronionych i rzadkich:

- zdrojówka rutewkowata;
- bluszcz pospolity;
- przytulia leśna;
- marzanka wonna.

Ochroną prawną objęte są również pomniki przyrody, takie jak:

1. WIECININ

- buk pospolity (*Fagus sylvatica L.*) – nr rej. wojewódzkiego 118,

2. WIECININ

- aleja grabowa (*Carpinus betulus L.*) – nr rej. wojewódzkiego 119,

3. BRDÓW, Rynek

- lipa drobnolistna (*Tilia cordata Mill.*) – nr rej. wojewódzkiego 183/92,

4. LEŚNICTWO GAJ, Oddział 170 g

- dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 191/98,

5. LEŚNICTWO GAJ, Oddział 170 i

- grupa 3 dębów szypułkowych (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1195/01,

6. LEŚNICTWO GAJ, Oddział 172 a

- dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1196/01,

7. LEŚNICTWO KIEJSZE, Oddział 130 b

- grupa 2 dębów szypułkowych (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1197/01,

8. LEŚNICTWO KIEJSZE, Oddział 131 a

- grupa 3 dębów szypułkowych (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1198/01,

9. LEŚNICTWO GAJ, Oddział 132 b

- dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1199/01,

10. LEŚNICTWO KIEJSZE, Oddział 133 f

- dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1200/01,

11. LEŚNICTWO KIEJSZE, Oddział 146 h

- dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1201/01,

12. LEŚNICTWO KIEJSZE, Oddział 147 h

- dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1202/01,

13. LEŚNICTWO KIEJSZE, Oddział 147 k

- dąb szypułkowy (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1203/01,

14. LEŚNICTWO KIEJSZE, Oddział 118 d

- grupa 2 dębów szypułkowych (*Quercus robur L.*) – nr rej. wojewódzkiego 1204/01.

Lasy

Bór sosnowy jest lasem reprezentatywnym na terenie gminy. Występuje on na obszarze ok. 2 tys. ha w południowo – wschodniej części gminy. Ponadto występuje 6 mniejszych obszarów, na których występują lasy mieszane, z których szczególną uwagę zasługuje kompleks lasu liściastego w północno – wschodniej części gminy, ze względu na występowanie w drzewostanie brekinii (jednego z 5 chronionych gatunków drzew w Polsce) tworzy rezerwat leśny – Kawęczyńskie Brzęki.

Zabytki

Na terenie Gminy Babiak występują liczne zespoły oraz pojedyncze obiekty zabytkowe wymagające szczególnej ochrony konserwatorskiej. W tabeli poniżej przedstawiono najważniejsze ujęte w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu.

Tabela 1. Rejestr zabytków na terenie Gminy Babiak.

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Ochrona konserwatorska
1.	Babiak	<ul style="list-style-type: none"> • kościół ewangelicki, 1823 r.; • cmentarz przykościelny; • ogrodzenie.	nr rej.: A-102/687/Ko z 15.07.1969 r. nr rej.: A-531/272/Ko z 16.06.1998 r. nr rej.: j.w.
2.	Bogusławice	<ul style="list-style-type: none"> • zespół dworski, połowa XIX wieku: - dwór - park	nr rej.: A-463/204/Ko z 04.09.1991 r.
3.	Brdów	<ul style="list-style-type: none"> • zespół klasztorny paulinów, 2 połowa XVIII wieku: - kościół pw. św. Wojciecha - klasztor • cmentarz rzymsko - katolicki, początek XIX wieku	nr rej.: A-5/239/Ko z 25.09.1930 r. nr rej.: A-519/260/Ko z 29.08.1995 r.
4.	Dębno	<ul style="list-style-type: none"> • kościół parafialny. pw. św. Michała	nr rej.: A-107692/Ko

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BABIAK**

wykonana przez EKO – LOG Sp. z o. o. ul. Sędziwoja 51, 61-063 Poznań

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Ochrona konserwatorska
	Poproboszczowskie	Archaniola., drewniany, 1766 r.	z 21.07.1969 r.
5.	Lipie Góry	<ul style="list-style-type: none"> • mogiła ofiar wojny, 1939 r. 	nr rej.: A-523/264/Ko z 25.10.1995 r.
6.	Lubotyń	<ul style="list-style-type: none"> • kościół parafialny. pw. św. Wawrzyńca, 1612-1620 r. 	nr rej.: A-167/1034/Ko z 20.03.1970 r.
7.	Mchowo	<ul style="list-style-type: none"> • zespół dworski: - dwór I, połowa XIX wieku - dwór II, 1920 r. - park, 1920 – 1925 r. 	nr rej.: A-287/29/Ko z 30.04.1984 r.
8.	Wiecinin	<ul style="list-style-type: none"> • zespół dworski: - dwór, 1880 r. - park, koniec XVIII w., XIX w. - spichlerz, 1895 r. 	nr rej.: A-288/30/Ko z 30.04.1984 r. nr rej.: A-289/31/Ko z 30.04.1984 r.

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu

Jakość wód i stosunki wodne

Obszar gminy Babiak prawie w całości należy do zlewni Noteci. Tylko część południowa gminy jest odwadniana przez dopływ Rgilewki – Strugę Kielczewską. Rgilewka należy do zlewni Warty. Noteć jest prawostronnym dopływem Warty o długości 388,4 km. Rzeka wypływa z jeziora Przedecz (gm. Przedecz). Oczyszczalnia ścieków w Poloniszu odprowadza ścieki oczyszczone do dopływu Noteci – Kanał Morzyce-Lichenek.

W raporcie o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2007, dokonano oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych. Stan ekologiczny wyznaczono na podstawie wskaźników biologicznych oraz fizyczno - chemicznych. Na stanowisku zlokalizowanym w 339,1 km w Łysku stwierdzono umiarkowany stan, badane elementy biologiczne mieściły się w II klasie, fizykochemiczne w III klasie, jednakże przekrój pomiarowy w Przewozie znajdujący się w tej samej JCW obniżył stan ekologiczny do złego.

Oprócz cieków podstawowych, na obszarze powiatu znajduje się szereg cieków melioracyjnych szczegółowych, o znacznie mniejszym, lokalnym znaczeniu.

Na terenie Gminy Babiak występują również jeziora. Są to Jezioro Brdowskie, Jezioro Lubotyńskie, Jezioro Brzeskie oraz graniczne Jezioro Modzerowskie. Spośród jezior znajdujących się na terenie gminy monitorowane są pod względem jakości wód jeziora Brdowskie i Lubotyńskie, badane przez WIOŚ co 5 lat. Jezioro Brdowskie było badane w 2004 roku, natomiast Lubotyńskie w 2005 roku. Na podstawie przeprowadzonych badań, Jezioro Brdowskie zakwalifikowano do III klasy czystości (tak jak w przypadku badań w roku 1999), a Jezioro Lubotyń jest to II klasa (badania z roku 2000, również II klasa czystości).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BABIAK

wykonana przez EKO – LOG Sp. z o. o. ul. Sędziwoja 51, 61-063 Poznań

W Gminie Babiak występują 3 poziomy wodonośne:

- kredowy poziom wodonośny
- trzeciorzędowy poziom wodonośny (z tego poziomu ujmowane są wody na ujęciu w Mchowie, Brdowie i Kiejszach);
- czwartorzędowy poziom wodonośny (z tego poziomu ujmowane są wody w: Babiaku, Mchowie, Brdowie, Dębnie Królewskim, i Kiejszach);

Na obszarze gminy Babiak do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę przeznaczoną do spożycia wykorzystuje się cztery ujęcia podziemne:

- Babiak;
- Dębno Królewskie;
- Mchowo;
- Brdów.

Producentem zaopatrującym ludność gminy w wodę przeznaczoną do spożycia jest Urząd Gminy w Babiaku.

Spośród 4 wodociągów publicznych, 2 posiadają wodę przydatną do spożycia, tj. wodociąg publiczny Brdów i Mchowo, natomiast wodociągi publiczne Babiak i Dębno Królewskie produkują wodę o warunkowej przydatności. Warunkowa przydatność dotyczy przekroczenia w wodzie stężenia żelaza i manganu (Dębno Królewskie) oraz manganu (Babiak).

W związku z w/w przekroczeniami obowiązują decyzje administracyjne wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole, zobowiązujące administratora wodociągów do podjęcia skutecznych działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

Powierzchnia ziemi

Gmina Babiak zajmuje powierzchnię 133,58 km². Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo, około 67% powierzchni gminy stanowią użytki rolne. Gleby wysokich klas bonitacyjnych – kl. III a i III b zajmują 20% powierzchni gruntów ornych, a wraz z glebami klasy IV ich powierzchnia sięga 65% całej powierzchni gruntów ornych gminy. Większość gleb wytworzona została w skale macierzystej związanej z działalnością lądolodu - piaski i żwiry akumulacji lodowcowej, piaski i gliny zwałowe oraz piaski wodnolodowcowe tylko w dolinach rzecznych, rynnach polodowcowych i innych zagłębieniach terenowych skałę macierzystą tworzą torfy a w dolinach rzek piaski rzeczne. Lasy zajmują powierzchnię 2 659,0 ha.

Hałas

Przez teren Gminy Babiak przebiegają następują drogi wojewódzkie nr 263 Słupca - Dąbie, nr 269 Izbica - Szczerkowo i nr 270 Brześć Kujawski-Koło. Przez teren Gminy Babiak nie przebiegają drogi

tranzytowe o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym. Zły stan nawierzchni dróg, wzrost liczby samochodów przyczynia się do zwiększania dokuczliwości hałasu komunikacyjnego. Zasięg oddziaływania emitowanego hałasu zależy od sposobu zagospodarowania działek wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Budynki znajdujące się w bliskiej odległości od drogi mają obniżony komfort akustyczny. Zaleca się aby wzdłuż dróg umieszczać zieleń ochronną, która pełni funkcje ekranu akustycznego i modernizację nawierzchni dróg.

Powietrze

Głównym źródłem zanieczyszczeń do powietrza na terenie Gminy Babiak jest emisja antropogeniczna wynikająca z działalności człowieka. W ramach emisji antropogenicznej wyszczególnić można emisję z zakładów przemysłowych, emisje z gospodarki komunalnej (niska emisja z indywidualnych kotłowni, palenisk domowych i małych przedsiębiorstw) oraz emisje komunikacyjną.

W związku z małym rozwojem infrastruktury przemysłowej na terenie Gminy Babiak zanieczyszczenia związane z emisją do powietrza są znikome. Istotne znaczenie w zakresie emisji do atmosfery ma emisja punktowa pochodząca z tzw. emisji niskiej. Jest to emisja pochodząca z indywidualnych systemów grzewczych.

Źródłami zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza na obszarze Gminy jest również komunikacja i związane z tym procesy spalania paliw w silnikach spalinowych. W wyniku tych procesów do powietrza przedostają się zanieczyszczenia gazowe, takie jak: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory oraz pyły zawierające między innymi związki ołowiu, kadmu, niklu czy miedzi. Na terenie Gminy Babiak zanieczyszczenia związane z emisją liniową występują wzdłuż głównych tras komunikacyjnych. Na wielkość zanieczyszczeń ma również natężenie ruchu na poszczególnych trasach komunikacyjnych. Poziom emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy również od ilości i rodzaju samochodów a tym samym od rodzaju stosowanego paliwa w samochodach poruszających się na omawianym obszarze.

Najwięcej zanieczyszczeń powietrza pochodzi z emisji ze źródeł sektora bytowo-komunalnego czyli z tzw. emisji niskiej, która obejmuje swoim zasięgiem małe kotłownie przydomowe, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze. Emisja niska jest szczególnie znacząca w okresie zimowym oraz przy wzmożonym natężeniu wykorzystania lokalnych źródeł ciepła.

Badania jakości powietrza oraz klasyfikacja stref w oparciu o przyjęte kryteria pod względem ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin przeprowadzone zostały przez Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Poznaniu. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w 2007 roku dla stacji w Koninie znajdującej się najbliżej Gminy Babiak wyniosły jak przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w 2007 roku w stacji w Koninie

Stacja	Mierzone zanieczyszczenia [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]								
	NO _x	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂	CO	O ₃	O ₃
Okres uśredniania	1 rok	1 godz.	1 rok	1 godz.	24 godz.	1 rok	8 godz.	8 godz.	AOT 40 (V-VII)
Wartość dopuszczalna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	30	200	40	350	125	20	10000	120	18000
Konin, ul. Wyszyńskiego		b.d.	b.d.	153,1	34,9	9,00	1618	2 dni>120	

	pomiary pod kątem ochrony roślin
	pomiary pod kątem ochrony zdrowia

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2007 roku, WIOŚ Poznań.

Natomiast według oceny WIOŚ w Poznaniu strefę powiatu kolskiego zaliczono w przypadku zanieczyszczenia poszczególnymi związkami wymienionymi poniżej do klasy A zarówno pod kątem kryteriów ochrony zdrowia jak i kryteriów ochrony roślin, a tylko wartość dla ozonu oznaczona klasą C dla obu kryteriów. Poniższa tabela przedstawia wyniki klasyfikacji.

Tabela 3. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia

Strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy										
	SO ₂	NO ₂	PM10	kadm	arsen	nikiel	BaP	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃
miasto Konin	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2007 roku, WIOŚ Poznań.

Tabela 4. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony roślinnych

Strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
konińsko - kolska	A	A	C

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2007 roku, WIOŚ Poznań.

Gospodarka odpadami

Zorganizowanym odbiorem odpadów objętych jest 86% mieszkańców gminy, który

nadzorowany jest przez Urząd Gminy w Babiaku. Zbiórka zmieszanych odpadów komunalnych na terenie zabudowy wielorodzinnej odbywa się w systemie ogólnodostępnych pojemników. W zabudowie jednorodzinnej zbiórka odbywa się w oparciu o pojemniki 120l i 240l, które są systematycznie opróżniane. Zbiórka zmieszanych odpadów komunalnych prowadzona jest także poprzez pojemniki o pojemności 1100l i kontenery o pojemności 7000l. Pojemniki są systematycznie opróżniane przez firmy wywozowe maksymalnie 2 razy w miesiącu zgodnie z ustalonym harmonogramem. Kontenery w zabudowie wielorodzinnej opróżniane są według potrzeb po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznym. Zebrane odpady zmieszane transportuje się do Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koninie oraz na składowisko w miejscowości Genowefa i Maciejewo. Na terenie gminy poza zbiórką zmieszanych odpadów komunalnych prowadzi się także selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych.

Z danych GUS wynika, iż w 2008 roku na terenie Gminy Babiak zebrano łącznie 556,6Mg zmieszanych odpadów komunalnych z czego 475,8Mg pochodziło z gospodarstw domowych. Całość tych odpadów została zdeponowana na składowiskach.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak ustala cele i zadania środowiskowe. Realizacja Programu ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją.

Spśród pozytywnych procesów, które mają wpływ na poprawę stanu środowiska w Gminie Babiak należy wymienić:

- racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych, głównie w sektorze komunalnym;
- poprawę jakości wód powierzchniowych, szczególnie w zakresie wskaźników fizyczno – chemicznych;
- utrzymanie pozytywnych trendów w dziedzinie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, głównie w zakresie obszarów chronionych;

Do negatywnych zjawisk występujących na terenie Gminy Babiak, należą natomiast:

- niezadowalający stan czystości wód powierzchniowych;
- zagrożenia przyrody ożywionej przez różnego rodzaju inwestycje, wzmożony ruch turystyczny, transport.

Na terenie Gminy Babiak istnieją również inne zagrożenia środowiska przyrodniczego, takie jak: zanieczyszczenia gleb oraz ich degradacja biologiczna oraz nadmierny hałas.

W przypadku braku realizacji Aktualizacji Programu, a co za tym idzie rezygnacji z przewidzianych w nim inwestycji, należy przypuszczać, iż nastąpi pogorszenie obecnego stanu środowiska, głównie w

---

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BABIAK

wykonana przez EKO – LOG Sp. z o. o. ul. Sędziwoja 51, 61-063 Poznań

zakresie jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Zanieczyszczenie środowiska będzie stopniowo wzrastać, a negatywne oddziaływanie antropopresji będzie coraz bardziej intensywne. Rozwój gospodarczy rejonu, skutkować będzie zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo oraz zwiększenie zapotrzebowania na surowce i pogorszenie wszystkich elementów środowiska.

Tereny cenne przyrodniczo narażone będą na stopniową degradację, wynikającą z pogarszającego się stanu środowiska głównie wzrostu stopnia zanieczyszczeń wód, gleb, powietrza oraz intensyfikacji hałasu. Pogarszający się stan środowiska zniweluje możliwości zachowania różnorodności biologicznej oraz spowoduje pogorszenie walorów krajobrazowych na terenie Gminy.

Rezygnacja z inwestycji w zakresie gospodarki wodno – ściekowej spowoduje wzrost ilości ścieków i brak możliwości ich oczyszczania. Może to skutkować odprowadzaniem ścieków nieoczyszczonych do wód powierzchniowych oraz degradację rzek i zbiorników wodnych. W ten sposób klasa jakości zasobów wodnych będzie się stopniowo pogarszać. Oddziaływaniem tym również objęte zostaną wody podziemne, z których gmina zaopatruje mieszkańców w wodę zdatną do picia.

Brak realizacji przedsięwzięć strategicznych zawartych w Programie spowoduje pogłębianie się negatywnych oddziaływań emisji zanieczyszczeń na środowisko. Do pogorszenia zarówno stanu powietrza atmosferycznego jak również warunków życia mieszkańców Gminy Babiak przyczyni się powstrzymanie wdrażania nowych technologii w miejsce dotychczasowych, przestarzałych technik, które cechują się wysoką energochłonnością, materiałochłonnością oraz wodochłonnością produkcji, a także dużą ilością wytwarzanych zanieczyszczeń. Brak wdrażania proekologicznych inwestycji w dziedzinie gospodarki cieplnej i transportu również przyczyni się do pogorszenia obecnego stanu. Dlatego ważne jest aby realizować działania mające na celu eliminowanie oddziaływania źródeł emisji niskiej na jakość powietrza, co pozwoli na utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego powietrza w Gminie.

Hałas komunikacyjny wpływa ujemnie na stan środowiska i komfort życia mieszkańców. Nie realizowanie inwestycji polegających na modernizacji i budowie nowych ciągów komunikacyjnych, minimalizowaniu natężenia emitowanego hałasu poprzez obsadzanie drzewami i krzewami ciągów dróg nie spowoduje polepszenia się klimatu akustycznego na terenie Gminy Babiak i może wpłynąć na jego pogorszenie.

Brak inwestycji związanych z budową i modernizacją kompleksowych systemów gospodarowania odpadami, a także niepodejmowanie działań zmierzających do poprawy systemu gospodarki odpadami nie przyczyni się do poprawy stanu środowiska. Prawdopodobne jest pogorszenie stanu środowiska wskutek niekontrolowanego pozbywania się odpadów przez część mieszkańców gminy, którzy w dalszym ciągu nie posiadają podpisanych umów z podmiotami odpowiedzialnymi za odbiór zmieszanych odpadów komunalnych. Możliwy jest wzrost skażenia wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz

powietrza atmosferycznego.

2.2. Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Obszary, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie realizacji działań Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska to przede wszystkim te, na których będzie się wykorzystywać zasoby środowiska dla rozwoju gospodarczego, podnoszenia jakości życia społeczności, rozwoju infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i technicznej.

W przypadku realizacji zaprojektowanych przedsięwzięć w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska nastąpi:

- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- zachowanie różnorodności ekologicznej i terenów cennych przyrodniczo;
- polepszenie jakości powietrza;
- minimalizacja zużycia wody;
- polepszenie stanu i ochrona zabytków.

Zadania realizowane w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska przyczynią się do ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz uregulowania gospodarki ściekowej. Bardzo duże znaczenie mają inwestycje w zakresie wodociągów, które przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej, jednocześnie podnosząc standard życia mieszkańców. Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe nie będą miały już wpływu na jakość wód, gdyż ścieki będą odprowadzane przez rozbudowany systemem kanalizacji do nowoczesnej oczyszczalni, która skutecznie usuwa zanieczyszczenia. Pomimo bardzo dobrego wpływu oczyszczalni na środowisko przyrodnicze, jej funkcjonowanie powoduje także negatywne skutki. Głównie są to uciążliwości odorowe, a także emisja i wzrost wytwarzanych odpadów. Prawidłowo funkcjonujący system zagospodarowania powstających odpadów, efektywnie niweluje negatywny wpływ oczyszczalni (np. poprzez rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych). Skuteczny i nowoczesny system oczyszczania powoduje, iż emisja ścieków nie wpływa negatywnie na pogorszenia jakości wód rzeki Noteć, do której oczyszczalnia ścieków w Poloniszu odprowadza ścieki oczyszczone do jej dopływu do Kanału Morzyce - Lichenek. Oczyszczalnia ścieków w miejscowości Polonisz, jako jedyna przyjmująca ścieki z Gminy Babiak, będzie musiała podlegać stałej kontroli stanu technicznego instalacji oczyszczających, a także niezbędnym będzie opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii. Realizacja tych działań jest niezbędna i korzystna dla środowiska, szczególnie dla poprawy jakości i zasobów wód.

Budowa i przebudowa układu komunikacyjnego spowoduje przede wszystkim poprawę stanu

nawierzchni dróg, a co jest z tym związane, zostaną zmniejszone i złagodzone uciążliwości emisyjne, akustyczne i wibracyjne.

W sprawie poprawy systemu gospodarki należy dążyć do minimalizowania ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, w tym oddzielać odpady ulegające biodegradacji. Należy wdrażać nowoczesne systemy odzysku i unieszkodliwiania, w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku oraz redukcji ilości odpadów kierowanych do składowania. W celu rozwiązania problemów środowiskowych i promowania racjonalnej gospodarki odpadami w Aktualizacji Programu Środowiska zaproponowano cele i kierunki działań. Szczegółowo priorytety te zostały opisane w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Babiak. Opracowanie to stanowi odrębny dokument.

2.3. Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Obszary chronione występują na terenie Gminy Babiak. W ich skład wchodzi:

- Goplańsko – Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Leśny Rezerwat Florystyczny „Kawęczyńskie Brzęki”.

Ochroną prawną objęte są również pomniki przyrody, takie jak:

- aleja grabowa w Wiecininie;
- buk pospolity w Wiecininie;
- lipa drobnolistna w Brdowie.
- 4 dęby szypułkowe (*Quercus robur L.*) w leśnictwie Gaj;
- 12 dębów szypułkowych (*Quercus robur L.*) w leśnictwie Kiejsze.

Jednymi problemami na tych terenach mogą być te, które dotyczą lokalizacji nowej inwestycji w tym rekreacyjnej, pozyskiwania kopalni oraz przekształceń rzeźby terenu. Może to powodować utrudnienia w realizacji Programu związane z ograniczeniem możliwości gospodarczego wykorzystania terenu w tym:

- lokalizację nowej zabudowy, w szczególności obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- dopuszczenie realizacji sieci urządzeń infrastruktury technicznej;
- możliwość budowy i przebudowy dróg publicznych,
- możliwości pozyskiwania kopalni.

Podczas wykonywania tych prac konieczne jest omijanie obszarów cennych przyrodniczo, a tym samym

zachowanie wartości przyrodniczej terenu. Natomiast przy modernizacji istniejących odcinków dróg, ograniczenie wycinki drzew przydrożnych. W związku z tym, że na obszarach chronionych występują ściśle określone zakazy i ograniczenia nie przewiduje się, aby dopuszczono do realizacji przedsięwzięć mogących niekorzystnie wpłynąć na przyrodę tych terenów.

Niska jakość wód płynących niekorzystnie wpływa na obszary objęte ochroną. Rzeki, przy których zlokalizowane są te obszary stanowią dla nich główną bazę zasobów wodnych. Wody rzek stanowią źródło wody pitnej, z której korzysta ptactwo i inne zwierzęta. Dodatkowo w miejscach gdzie następuje ewentualny drenaż wód rzecznych, występuje migracja zanieczyszczeń, które mogą skazić gleby i wody podziemne. Pośrednio do rzek trafiają zanieczyszczenia pochodzące z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych – zanieczyszczenia przedostają się do wód gruntowych, które drenowane są przez rowy i ciek, a przez nie trafiają do większych rzek. Skanalizowanie gminy pozwoli na redukcję zanieczyszczeń, likwidację punktowych źródeł zanieczyszczeń oraz poprawę jakości wód powierzchniowych. Przedsięwzięcia te ograniczają zanieczyszczenia wód otwartych predysponowanych dla użytkowania w celach wypoczynkowych, które występują głównie na terenach chronionych.

Uciążliwości związane z wykonywaniem wyżej wymienionych prac będą miały miejsce wyłącznie podczas ich realizacji. Przeprowadzenie tych inwestycji przyczyni się nie tylko do poprawy warunków życia mieszkańców gminy, ale także będzie miało pozytywny wpływ na poprawę stanu środowiska. Reasumując, należy stwierdzić, iż realizacja zadań zawartych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak, nie spowoduje w środowisku przyrodniczym większych negatywnych zmian oraz nie wpłynie niekorzystnie na walory przyrodnicze i krajobrazowe obszarów chronionych znajdujących się na terenie gminy, pod warunkiem przestrzegania zakazów i ograniczeń obowiązujących na tych obszarach.

2.4. Cele ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Polityka ochrony środowiska stanowi jedną z polityk wspólnotowych Unii Europejskiej o najszerszym zasięgu. Rozporządzenia, dyrektywy i strategie przyjmowane w jej ramach mają wpływ nie tylko na stan środowiska, ale również na wiele dziedzin życia.

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską w 2002 roku jest VI Program Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska „Środowisko 2010: nasza przyszłość nasz wybór”. Określa główne priorytety oraz zaplanowane działania w dziedzinie ochrony środowiska.

Wnioski z realizacji poprzedniego programu z 1992 roku oraz jego ocena sprawiły, że nowy program działań na rzecz ochrony środowiska stanowi ramy dla polityki wspólnotowej w dziedzinie ochrony środowiska na okres dziesięciu lat (2001-2010).

Program ten jest strategiczny, w zakresie, w jakim stanowi on podstawę dla polityki ochrony środowiska w Unii Europejskiej podczas całego dziesięciolecia. Jego głównym celem jest określenie priorytetowych działań w ochronie środowiska, co pozwoli na skuteczną odpowiedź zarówno na wyzwania stawiane w wymiarze całego globu, jak i na określone problemy napotkane na szczeblu wspólnotowym, krajowym, regionalnym czy lokalnym. Jedną z głównych innowacji szóstego programu, wyróżniającą go spośród poprzednich programów jest wprowadzenie strategii tematycznych: m. in. dotyczących ochrony gleby, ochrony i zachowania środowiska morskiego, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, środowiska miejskiego, zarządzania zasobami naturalnymi, utylizacji odpadów.

Podstawowym dokumentem krajowym w zakresie ochrony środowiska jest „Polityka ekologiczna państwa 2009-2012 z perspektywą do 2016”. Dokument określa cele i zadania o charakterze systemowym ważne dla stworzenia warunków do wykonywania priorytetów ochrony środowiska. Jako podstawowy warunek skutecznej realizacji polityki ekologicznej państwa wymienia się respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju w strategiach i politykach w poszczególnych dziedzinach gospodarowania. Określa zasady i sposoby ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody. Wskazuje na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego państwa, w tym przez znaczny wzrost lesistości, utworzenie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, ochronę terenów wodno-błotnych i poprawę stanu czystości wód powierzchniowych. Obliguje do zrównoważonego wykorzystywania surowców, materiałów, wody i energii oraz do coraz większego rozwoju energetyki odnawialnej, nakazuje kształtowanie stosunków wodnych i ochronę przed powodzią. Jednym z celów polityki ekologicznej jest zapobieganie zagrożeniom zdrowia w środowisku i ograniczenie ryzyka dla zdrowia wynikające z narażenia na szkodliwe dla człowieka czynniki środowiskowe. Polityka ekologiczna wskazuje na konieczność poprawy jakości powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego, ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i poważnymi awariami przemysłowymi, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz uporządkowanie gospodarki odpadami. Określa nakłady na realizację działań objętych polityką oraz źródła jej finansowania.

Polityka ekologiczna państwa wskazuje, że zgodnie z założeniami VI Programu UE realizacja zrównoważonego rozwoju ma nastąpić poprzez poprawę środowiska i jakości życia obywateli UE. Poprawa środowiska ma nastąpić między innymi wskutek działań takich jak:

- Znaczny wzrost lesistości Europy; w Polsce zakłada się wzrost lesistości z 28,5% (2001 r.) do 30% (do roku 2020), a w dalszej perspektywie nawet do 32-33%;
- Utworzenie europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 obejmującej dotychczas ok. 15%

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BABIAK**

wykonana przez EKO – LOG Sp. z o. o. ul. Sędziwoja 51, 61-063 Poznań

- powierzchni państw członkowskich Unii Europejskiej;
- Ochronę terenów wodno-błotnych;
- Poprawę stanu czystości wód powierzchniowych (płynących, stojących i morskich); jest to zadanie szczególnie trudne w Polsce wobec powszechnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

W sytuacji kurczących się zasobów, coraz trudniejszej dostępności oraz rosnących kosztów pozyskiwania surowców, wody i energii niezbędny jest przede wszystkim, nie tylko ze względów ekologicznych, ale także gospodarczych i społecznych, wzrost efektywności ich wykorzystania, tj. zmniejszenie ich zużycia na jednostkę produktu, jednostkową wartość usługi, statystycznego konsumenta, itp. bez pogarszania standardu życiowego ludności i perspektyw rozwojowych gospodarki. Konieczne jest podtrzymanie dotychczasowych pozytywnych tendencji w tym zakresie, między innymi kontynuacja podjętych działań w zakresie racjonalizacji zużycia wody, szczególnie poprzez wdrażanie najlepszych dostępnych technik (BAT) w przemyśle, w działalności produkcyjnej, usługowej i w gospodarstwach domowych.

2.5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Rozdział ten opiera się na ocenie oddziaływania na środowisko przewidzianych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska działań oraz planowanych inwestycji. Ocenę przedstawiono uwzględniając następujące oddziaływania:

- pozytywne/ negatywne/ brak oddziaływania;

a poza nimi oceniono dodatkowo poszczególne priorytety oddziaływania:

- bezpośrednio/ pośrednie;
- krótkotrwałe/ średniotrwałe/ długotrwałe;
- stałe/ chwilowe.

Ocena została dokonana na podstawie stymulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych przedsięwzięć na poszczególne priorytety środowiska:

- Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta;
- Ludzie;

- Woda;
- Powietrze;
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Klimat;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki;
- Dobra materialne.

Oddziaływanie negatywne to takie, które prowadzi do ujemnych skutków, pomniejszające wartość środowiska i jego składników. Negatywne mogą być zarówno działania legalne jak i nielegalne powodujące szkody w środowisku oraz te, które stwarzają zagrożenie dla środowiska.

Poprzez oddziaływania pozytywne rozumie się oddziaływania, których realizacja przynosi lub prowadzi do poprawy stanu środowiska.

Brak oddziaływania występuje wtedy, gdy dane przedsięwzięcie nie ingeruje w jakość środowiska i nie oddziałuje na poszczególne jego elementy lub ich wpływ jest minimalny.

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Ludzie	3 Woda	4 Powietrze	5 Powierzchnia ziemi	6 Krajobraz	7 Klimat	8 Zasoby naturalne	9 Zabytki	10 Dobra materialne	Bezpośrednie (B)/ pośrednie (P)	krótko(K)/ średnio(Ś)-/ długo(D)-/ -trwałe	stałe(S)/ chwilowe (C)
Rozbudowa stacji wodociągowej w m. Babiak											2-B 3-B 4-B	2-D 3-D 4-D	2-S 3-S 4-S
Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Lipie Góry, Osówie											2-B 3-B 4-B	2-D 3-D 4-D	2-S 3-S 4-S
Rozbudowa stacji wodociągowej w m. Dębno Królewskie											2-B 3-B 4-B	2-D 3-D 4-D	2-S 3-S 4-S
System monitoringu gospodarki wodno - ściekowej											2-B 3-B 4-B	2-D 3-D 4-D	2-S 3-S 4-S
Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w m. Polonisz											2-B 3-B 4-B	2-D 3-D 4-D	2-S 3-S 4-S
Budowa kanalizacji w m. Babiak, Stefanowo, Ozorzyn											2-B 3-B 4-B	2-D 3-D 4-D	2-S 3-S 4-S
Budowa dróg o nawierzchni bitumicznej											1-B 2-B 4-B 6-B	1-D 2-D 4-D 6-D	1-D 2-S 4-S 6-S
Zmiana zasobów ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej (biomasa)											2-B 4-B	2-D 4-D	2-S 4-S

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BABIAK**

wykonana przez EKO – LOG Sp. z o. o. ul. Sędziwoja 51, 61-063 Poznań

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Ludzie	3 Woda	4 Powietrze	5 Powierzchnia ziemi	6 Krajobraz	7 Klimat	8 Zasoby naturalne	9 Zabytki	10 Dobra materialne	Bezpośrednie (B)/ pośrednie (P)	krótko(K)/ średnio(Ś)-/ długo(D)-/ -trwałe	stałe(S)/ chwilowe (C)
											7-B 8-B	7-D 8-D	7-S 8-S
Budowa kompleksu boisk „Moje Boisko – Orlik 2012”											2-B 5-B 6-B	2-D 5-D 6-D	2-S 5-S 6-S
Budowa hali sportowej w m. Babiak											2-B 5-B 6-B	2-D 5-D 6-D	2-S 5-S 6-S

OBJAŚNIENIA:

	oddziaływanie negatywne
	oddziaływanie pozytywne (poprawa stanu)
	brak oddziaływania

Źródło: Opracowanie własne.

1-10 – potencjalne elementy środowiskowe, na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia

B – bezpośrednie

P – pośrednie

krótko(K)/średnio(Ś)-/długo(D)-/-trwałe

S – stałe

C – chwilowe

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BABIAK**

3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko, należą przede wszystkim, na etapie budowy, inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, a także w fazie realizacji i eksploatacji np. drogi. Poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji można ograniczyć negatywne oddziaływanie do racjonalnego poziomu, wtedy skala wywołanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Również prawidłowy projekt, który uwzględniał będzie potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji inwestycji, pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Ważne jest by działania przedsiębiorstw dostosowane były do wymogów i standardów ochrony środowiska obowiązujących w sferze działalności gospodarczej. Także promowanie i wdrażanie nowych technik i technologii produkcji przyjaznych dla środowiska, efektywniejszych systemów gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza czy sprawniejszych systemów zarządzania środowiskiem połączonych z monitoringiem powinno być związane z ograniczaniem oddziaływań na środowisko przez podmioty gospodarcze.

Według art. 3 ustępu 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008 nr 25, poz. 150 z późn. zm.) jako kompensację przyrodniczą „rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych”. Art. 75 ustęp 5 tejże ustawy mówi również, że „wymagany zakres kompensacji przyrodniczej w przypadku przedsięwzięć, dla których była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199,

poz. 1227 z późn. zm.), określa decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz inne decyzje, przed wydaniem których została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko". Kompensację przyrodniczą powinna poprzedzać dokładna analiza wszystkich możliwych wariantów wykonania przedsięwzięcia i wybór spośród nich rozwiązania najbardziej korzystnego dla środowiska, a także określać działania minimalizujące negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko. W dalszej części opracowania przedstawiono propozycje rozwiązań łagodzących negatywne wpływy inwestycji na środowisko.

Gmina dąży do minimalizacji emisji ścieków oraz poprawy jakości wód. W tym celu podejmowane są wszelkie działania prowadzące do ograniczenia degradacji wód. Działania przewidziane w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak będą skutkować w poprawę jakości wód, a tym samym poprawę stanu środowiska.

Budowa sieci kanalizacyjnej oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków spowoduje zmniejszenie zagrożenia dla wód powierzchniowych. Podobny skutek uzyska się także uświadamiając rolników o negatywnym wpływie zanieczyszczeń pochodzących z terenów rolniczych. Mając na uwadze zminimalizowanie emisji zanieczyszczeń do wód należy preferować rozwiązania, przy wykorzystaniu aktualnych postępów technologicznych oczyszczania oraz uwzględniając aspekty technologiczno - ekonomiczne rozwiązań wprowadzając nowoczesne technologie także w przemyśle i energetyce w celu zmniejszenia wodochłonności, materiałochłonności, energochłonności i odpadowości produkcji oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do środowiska (BAT).

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy uwzględnić w projekcie możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

Planowane działania zmierzające do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i uciążliwości z nią związane będą zdecydowanie pozytywnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska. Również w związku z sukcesywną wymianą pojazdów mechanicznych z silnikami spalinowymi nie posiadających katalizatorów spalin na pojazdy z silnikami ekologicznymi, należy spodziewać się zdecydowanej poprawy i ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Tendencja wycofywania starych samochodów z ruchu drogowego, zastąpienie ich pojazdami nowoczesnymi z katalizatorami oraz powszechne stosowanie benzyny bezołowiowej wpływa generalnie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń atmosfery z rur wydechowych pojazdów na drogach. Przedsięwzięcia

infrastrukturalne jakimi są inwestycje drogowe mogą wpływać negatywnie na środowisko zwłaszcza w trakcie realizacji. W tym czasie ważne jest, aby zmniejszyć negatywne oddziaływanie wpływu sprzętu i środków transportu na środowisko poprzez dbanie o odpowiednią ich eksploatację oraz właściwą konstrukcję. Pojazdy wykorzystywane na budowach oraz maszyny, nie powinny być przeciążane i eksploatowane na najwyższych obrotach silników, ponieważ zwiększa to emisję spalin do powietrza. Podczas eksploatacji dróg jakość powietrza uzależniona jest od wielkości emisji zanieczyszczeń pochodzących z procesów spalania paliw w silnikach przejeżdżających pojazdów. Optymalizując czynniki takie jak szybkość i płynność ruchu pojazdów czy jakość nawierzchni można zmniejszyć emisję zanieczyszczeń do powietrza. Minimalizację zanieczyszczeń powietrza oraz zmniejszenie zasięgu oddziaływania dróg uzyskamy przy zastosowaniu nasadzeń drzew i krzewów. W przypadku ograniczenia emisji ze źródeł przemysłowych duże znaczenie odgrywa wdrożenie nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku. Do ograniczenia emisji zanieczyszczeń w Gminie Babiak przyczyni się również trwała likwidacja kotłów węglowych poprzez zastąpienie ich ogrzewaniem gazowym lub elektrycznym, czy poprzez wykorzystanie alternatywnych źródeł energii w postaci kolektorów słonecznych, pomp ciepła, wykorzystaniem energii wiatru, które stanowiłyby uzupełniające źródła pozyskiwania energii cieplnej. Chcąc zmniejszyć zapotrzebowanie i zużycie emisji cieplnej w obiekcie budowlanym można zastosować termomodernizację obejmującą zmiany zarówno w systemach ogrzewania i wentylacji oraz w strukturze budynku i instalacjach doprowadzających ciepłą wodę. Aby uzyskać cel przeprowadza się działania obejmujące docieplanie ścian zewnętrznych i stropów, wymianę okien, wymianę lub modernizację systemów grzewczych. Redukcję negatywnego wpływu emisji można uzyskać także przez likwidację lub modernizację starych kotłowni w budynkach użyteczności publicznej lub innych obiektach komunalnych. Ważnym krokiem w utrzymaniu odpowiedniego stanu sanitarnego powietrza jest przeprowadzanie działań promocyjnych i edukacyjnych informujących mieszkańców o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza i jego wpływie na zdrowie.

Oddziaływanie dróg jako źródła hałasu należy ograniczać poprzez upłynnianie ruchu, modernizację nawierzchni, budowanie nowych dróg i ekranów akustycznych. Nasadzenia roślinności wzdłuż ciągów dróg przyczynią się do zmniejszenia hałasu.

Działania zmierzające do poprawy sytuacji w gospodarce odpadami, wyznaczanie celów, określanie zadań, kierunków działań i planowanie inwestycji w gospodarce odpadami mają istotny wpływ na środowisko. Należy dążyć do wdrażania nowoczesnych, wydajnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, utworzenie sprawnie funkcjonującego systemu monitoringu strumienia odpadów powstających na terenie Gminy Babiak. Ważne jest aby podejmować działania podnoszące poziom świadomości ekologicznej mieszkańców.

4. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak przewiduje realizację zadań, które w większości przyczynią się do ograniczenia negatywnego oddziaływania planowanego rozwoju gospodarczego na środowisko. Dlatego też, nieuzasadnione jest wyznaczanie szczegółowych wariantów alternatywnych. Ponadto, Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak jest dokumentem strategicznym na wysokim stopniu ogólności, w związku z czym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

5. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak”, została opracowana zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze Gminy.

W skład opracowania wchodzi:

- Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- Określenie, analiza i ocena:
  - Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
  - Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
  - Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody;
  - Celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
  - Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe

i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- Dobra materialne;
- Krajobraz;
- Klimat;
- Ludzi;
- Powietrze;
- Powierzchnię ziemi;
- Różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta;
- Wodę;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki.

Uwzględniono zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

- Prezentacja:
  - Rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
  - Rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Całościowa analiza materiału zawartego w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Babiak” pozwoliła stwierdzić, że opracowanie nie ma istotnych braków informacyjnych i analitycznych, które ograniczyłyby możliwości dokonania niniejszej prognozy.

6. Źródła informacji stanowiące podstawę do sporządzenia prognozy

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008 nr 25, poz. 150 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 nr 162, poz. 1568 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005r. nr 239, poz. 2019 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2009 nr 151, poz. 880 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. 2007 Nr 39 poz. 251 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281);
- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Babiak na lata 2007-2015, Babiak wrzesień 2007;
- Rejestr zabytków w województwie wielkopolskim;
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce, 2007, WIOŚ Poznań;
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016;
- Strategia rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

7. Spis tabel

Tabela 1. Rejestr zabytków na terenie Gminy Babiak.....	12
Tabela 2. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w 2007 roku w stacji w Koninie.....	16
Tabela 3. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia.....	16
Tabela 4. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony roślinnych.....	16